

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Ex.No. 50-453-34-5
Дата 14 08 24

1514
Щшщ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ

ДОКЛАД

Относно: общ законопроект на приетите на 14.08.2024 г. на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, № 50-454-01-53, внесен от Анна Василева Александрова и група народни представители на 30.07.2024 г. и законопроект за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, № 50-402-01-17, внесен от Министерски съвет на 02.08.2024 г., изготвен на основание чл. 77, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

*Общ проект!
Второ гласуване*

**ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
АДВОКАТУРАТА**

(обн., ДВ, бр. 55 от 2004 г.; изм., бр. 43 и 79 от 2005 г., бр. 10, 39 и 105 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 53 и 101 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 97 от 2012 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 32 от 2016 г.; изм., бр. 110 от 2020 г. и бр. 17 от 2021 г.)

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

§ 1. В чл. 19а, ал. 6, т. 5 накрая се добавя „когато плащането не е извършено по електронен път”.

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за § 1.

§ 2. В чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 2 и 3 се изменят така:

„(2) Размерът на възнаграждението се определя в договор между адвоката или адвокатата от Европейския съюз и клиента. Този размер трябва да бъде справедлив, обоснован и да съответства на достойнството на адвокатската професия.

(3) При липса на уговорено възнаграждение за оказаната правна помощ по ал. 1, по искане на съда, адвоката, адвокатата от Европейския съюз или клиента, адвокатският съвет с мотивирано решение определя възнаграждение въз основа на критериите, предвидени в наредба, издадена от Министъра на правосъдието по предложение на Висшия адвокатски съвет, като отчита:

1. фактическата и правна сложност на случая;
2. засегнатия интерес;
3. условията, при които е възложена и предоставена правната помощ;
4. времето за извършването и спешността ѝ;
5. квалификацията, опита и специализацията на адвоката.“

2. Създават се ал. 5 и 6:

„(5) Критериите за определяне на възнаграждения от адвокатските съвети по ал. 3, се определят в Наредба, приета от Министъра на правосъдието по предложение на Висшия адвокатски съвет.

(6) Адвокатският съвет, към който е отправено искане за определяне на особен представител, определя адвокат и определя размер на възнаграждението му по реда на ал. 3 в 14-дневен срок от получаване на искането. По искане на адвоката адвокатският съвет може да определи допълнително възнаграждение преди приключване на делото.“

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за § 2.

§ 3. В чл. 38 ал. 2 се изменя така:

„(2) В случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна носи отговорност за разноски, адвокатът или адвокатът от Европейския съюз има право на адвокатско възнаграждение. Съдът определя възнаграждение въз основа на критериите, предвидени в наредбата по чл. 36, ал. 5, като прилага съответно ал. 3.“

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за § 3.

§ 4. Член 41 се изменя така:

„Чл. 41 (1) Адвокатът или адвокатът от Европейския съюз може да осъществява контакт с потенциални клиенти чрез използване на посредник при спазване на изискванията на закона и на Етичния кодекс на адвоката.

(2) Когато използва посредник, адвокатът или адвокатът от Европейския съюз е длъжен най-малко:

1. да не допуска намеса на посредника в отношенията между клиента и адвоката след установяване на първоначалния контакт между тях;

2. да не допуска посредникът да придобива и използва поверителна информация, предоставена от клиента на адвоката;

3. да не допуска интересите на посредника да накърнят правата и законните интереси на клиента;

4. да използва услуги на информационното общество, които осигуряват:

а) стриктно спазване на законодателството в областта на защитата на личните данни на клиента;

б) ясни общи условия относно данните за клиента, които събират, съхраняват, пренасят или обработват, техния вид, условията, при които може да се предоставят на трети лица, както и възможностите за отказ на клиента от предоставяне на данни;

в) защита на данните, документите и обмена на информация между адвоката и клиента от нерегламентиран достъп от трети лица;

г) възможност за осъществяване на пряк контакт между адвоката и клиента по защитен начин, който гарантира (или позволява) опазване на професионалната тайна.

(3) В случай че на посредника се дължи възнаграждение, то се формира отделно от възнаграждението, дължимо на адвоката.”

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за § 4.

§ 5. Член 42 се изменя така:

„Чл. 42 (1) Адвокатът или адвокатът от Европейския съюз има право да рекламира своята професионална дейност, като спазва правилата на този закон и на Етичния кодекс на адвоката.

(2) Рекламното съобщение на адвоката или на адвоката от Европейския съюз съдържа информация, която го идентифицира и

представя вярно и по обективен начин неговата професионална дейност. Рекламното съобщение следва да е съобразено с принципите на поверителност, почтеност и опазване достойнството на адвокатската професия.

(3) При рекламиране на дейността си адвокатът или адвокатът от Европейския съюз не може:

1. да си служи с невярна или подвеждаща информация, включително за цени или безплатни услуги;

2. да прави необосновано сравнение с други адвокати, когато такова сравнение може да бъде подвеждащо по отношение на дейности, които се извършват с оглед на личността на адвоката и зависят от конкретни фактически и правни обстоятелства, поради което са несравними;

3. да разкрива сведения за имената на предишни или настоящи клиенти или техните дела, освен с изрично писмено съгласие на клиента, дадено за тази цел;

4. да поражда неоправдани очаквания за постигане на резултат, който не зависи само от професионалната дейност на адвоката;

5. да адресира рекламни съобщения лично или чрез посредник към лица и близки на лица, които са пострадали, жертви или по друг начин са поставени в уязвимо положение, непосредствено след настъпване на конкретното обстоятелство, довело до това състояние, когато засегнатите лица нямат ясно съзнание и пълна свобода при избора на адвокат.”

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за § 5.

§ 6. Създава се чл. 42а:

„Чл. 42а. Разпоредбите на чл. 41 - 42 се прилагат съответно и за дружествата и сдруженията на адвокати и адвокати от Европейския съюз.“

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за § 6.

§ 7. В чл. 132 се правят следните изменения:

1. Точка 4 се изменя така:

„4. рекламиране на професионалната дейност или използване на посредник, извършено в нарушение на този закон.“

2. Точка 5 се заличава.

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за § 7.

§ 8. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава т. 8:

„8. „Услуги на информационното общество“ са услуги по смисъла на чл. 1, ал. 3 и § 1, т. 1 - 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронната търговия.”

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за § 8.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за наименованието на подразделението.

§ 9. Наредбата по чл. 36, ал. 5 се издава в 6-месечен срок от влизане в сила на този закон, като до издаване на тази наредба, като ориентир при определяне на вознагражденията при липса на договор по чл. 36, в случаите на чл. 38, ал. 2 и при направено възражение за прекомерност по чл. 78, ал. 5 от Гражданския процесуален кодекс се използват критериите, посочени в Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските вознаграждения.“

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за § 9.

§ 10. В Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 42 и 65 от 2018 г., бр. 38, 83, 98 и 100 от 2019 г., бр. 68, 98 и 110 от 2020 г., бр. 9 и 15 от 2021 г., бр. 15, 62 и 102 от 2022 г. и бр. 11, 66, 80, 85, и 102 от 2023 г. и бр. 39 от 2024 г. изм. с Решение № 11 на Конституционния съд на РБ от 2024 г. - бр. 57 от 2024 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 29 се създава ал. 6:

„(6) Искането за определяне на особен представител се отправя до съответния адвокатски съвет. Адвокатският съвет определя адвоката и вознаграждението му за осъществяване на представителството. Страната, която следва да внесе разноси за особен представител, може да направи възражение за прекомерност по реда на чл. 78, ал. 5, което съдът разглежда преди назначаването на особения представител. В случай, че определеното от адвокатският съвет вознаграждение бъде намалено от съда, посоченият

от адвокатския съвет адвокат може да откаже да поеме представителството по делото.“

2. В чл. 47, ал. 6 изречение второ се изменя така: „При определяне на особен представител се прилага съответно чл. 29, ал. 6.“

3. В чл. 48, ал. 2 се създава изречение второ: „При определяне на особен представител се прилага съответно чл. 29, ал. 6.“

4. В чл. 78 ал. 5 се изменя така:

„(5) Ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, засегнатия интерес, условията, при които е възложена и предоставена правната помощ, времето за извършването и спешността ѝ, квалификацията, опита и специализацията на адвоката, съдът може да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част само по възражение за прекомерност, направено от насрещната страна, като използва критериите, предвидени в Наредбата по чл. 36, ал. 5 от Закона за адвокатурата. Възражение за прекомерност може да се прави, ако възнаграждението, срещу което се възразява, е поне с една трета по-високо от възнаграждението на адвоката на страната, която го прави, ако тя е била представлявана от адвокат. Съдът не може да присъди по-нисък размер на разноските за адвокатско възнаграждение от размера на заплатеното възнаграждение на адвоката на насрещната страна.“

5. В чл. 80 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашният текст става ал. 1.

б) създава се ал. 2:

„(2) Всяка страна може да възрази мотивирано срещу поисканите разноски на насрещната страна и да вземе становище по възражение срещу исканите от нея разноски най-късно в срока по ал. 1.“

6. В чл. 430 изречение второ се изменя така: „При определяне на особен представител се прилага съответно чл. 29, ал. 6.“

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за § 10.

§ 10. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014

г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г. и бр. 36 от 2024 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 11 ал. 3 се изменя така:

„(3) Съдът се произнася по искането с мотивирано определение в закрито заседание не по-късно от три дни от постъпването му. Определението не подлежи на обжалване. Съдът след като допусне назначаването на временен, съответно особен представител, отправя искане за определяне на представител до съответния адвокатски съвет. Адвокатският съвет определя адвоката и възнаграждението му за осъществяване на представителството. Органът по приходите или публичният изпълнител може да направи мотивирано възражение за прекомерност по реда на чл. 78, ал. 5 от Гражданския процесуален кодекс.“

2. В чл. 161 ал. 1 и 2 се изменят така:

„(1) На жалбоподателя се присъждат разноските по делото, в това число възнаграждение за един адвокат за всяка инстанция съразмерно с уважената част на жалбата. На ответника се присъждат разноски съобразно отхвърлената част от жалбата. На администрацията вместо възнаграждение за адвокат се присъжда за всяка инстанция юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 78, ал. 8 ГПК.

(2) Ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, засегнатия интерес, условията, при които е възложена и предоставена правната помощ, времето за извършването и спешността ѝ, квалификацията, опита и специализацията на адвоката, съдът може да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част само по възражение за прекомерност, направено от насрещната страна, като използва критериите, предвидени в Наредбата по чл. 36, ал. 5 от Закона за адвокатурата. Възражение за прекомерност може да се прави, ако възнаграждението, срещу което се възражава, е поне с една трета по-високо от възнаграждението на адвоката на страната, която го прави, ако тя е била представлявана от адвокат. Съдът не може да присъди по-нисък размер на разноските за адвокатско възнаграждение от размера на заплатеното възнаграждение на адвоката на насрещната страна.“

Комисията подкрепя / не подкрепя текста на вносителя за § 11.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

АННА АЛЕКСАНДРОВА